

Midtvejsrapport vedrørende advokatundersøgelse af opfølgning på Rigsrevisionens beretning 7/19 om sikring af grundvandet mod pesticider

1. SAMMENFATNING

Vi skal hermed afgive midtvejsrapport for vores advokatundersøgelse af Miljø- og Fødevareministeriets tiltag til opfølgning på Rigsrevisionens beretning 7/19 om sikring af grundvandet mod pesticider.

Vi har siden februar 2020 undersøgt Miljøstyrelsens tiltag til opfølgning på Rigsrevisionens beretning. De konkrete tiltag fremgår af Miljø- og Fødevareministeriets oversigt af 18. februar 2020, jf. bilag 1.

Vi har med baggrund i Rigsrevisionens beretning og de modtagne sagsakter foretaget en gennemgang af procedurebeskrivelser, retningslinjer og skabeloner.

Vi har afleveret 2 udkast til delrapporter, og vi forventer, at vi kan aflevere den endelige rapport i midten af august 2020.

2. RIGSREVISIONENS BERETNING

Rigsrevisionen har i beretning til Statsrevisorerne om ”Sikring af grundvandet mod pesticider” kritiseret Miljø- og Fødevareministeriets overvågning af grundvandet, forvaltning af dispensationer til pesticidmidler og kontrol med indberetninger. Konkret retter Rigsrevisionen kritik af Miljøstyrelsens forvaltningsmæssige procedurer på dele af de nævnte områder.

Miljø- og Fødevareministeriet har anerkendt Rigsrevisionens kritik af Miljøstyrelsens forvaltnings- og administrationsgrundlag på pesticidområdet. Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at beretningen tegner et klart billede af en række strukturelle fejl og mangler, der over en årrække har præget området, og som har ført til Rigsrevisionens kritik. Miljø- og Fødevareministeriet vil rette op på manglerne hurtigst muligt, så tilliden til Miljøstyrelsens forvaltning af området kan blive genoprettet.

Kritikken angår i hovedpunkter:

- Mangelfulde beskrivelser af sagsbehandlingsprocedurer, sagsgange og dokumentationskrav.
- Mangelfuldt fokus på at følge op på efterlevelsen af egne procedurer, sagsgange og dokumentationskrav.
- Behov for ledelsesmæssigt fokus på området i Miljøstyrelsen.

3. KOMMISSORIUM

Vores advokatundersøgelse er beskrevet og afgrænset i kommissoriet, som vi henviser til. Vi skal foretage en grundig gennemgang af Miljøstyrelsens forvaltning på området med fokus på kritikpunkterne i Rigsrevisionens beretning og Miljøstyrelsens tiltag til imødekommelse af kritikken. Det omfatter både overvågning af grundvandet, forvaltning af dispensationer og kontrol med indberetninger.

Vi skal også vurdere, om der er sket korrekt orientering af Folketinget om dispensationer.

4. TILRETTELÆGGELSE OG UDFØRLSE AF UNDERSØGELSEN

Vi har modtaget sagsakterne fra departementet, og det er aftalt, at vi må bede om yderligere sagsakter fra Miljøstyrelsens sager, hvis undersøgelsen giver anledning til det.

Miljøstyrelsens tilpasninger er beskrevet i Departementets oversigt af 18. februar 2020 over Miljøstyrelsens foreløbige tiltag til opfølgning på Rigsrevisionens kritikpunkter i beretningen, jf. [bilag 1](#). Tiltagene vedrørende grundvandsovervågning omfatter pkt. 1.1-1.4. Tiltagene vedrørende dispensationer og kontrol omfatter pkt. 2.1-2.10. Tiltagene omfatter nye og opdaterede procedurebeskrivelser, retningslinjer for faglige vurderinger og skabeloner til dokumentation af vurderinger. Vi har ved udgangen af februar 2020 modtaget alle tiltagene.

Vores kontakt til departementet er til kontoret for Koncern Revision og Regnskab. Miljø- og Fødevarerministeriets departement har i forbindelse med undersøgelsens udførelse nedsat en styregruppe. Den består af:

- Afdelingschef Sarah Børner (Departementet)
 - Kontorchef Betina Tradsborg (Departementet)
 - Retschef Paolo Perotti (Departementet)
 - Partner Britta Moll Bown (Kammeradvokaten)
 - Partner Stig Grønbæk Jensen (Kammeradvokaten)
-

Vi har aftalt en tidsplan for advokatundersøgelsen. Vi har i uge 14 leveret udkast til delrapport om overvågning og i uge 19 leveret udkast til delrapport om dispensationer. Vi skal derpå ifølge planen levere udkast til delrapport om orientering af Folketinget og meddelelse af dispensationer. Den endelige rapport skal leveres i midten af august 2020.

Vi har deltaget i møder i styregruppen i uge 13, 16 og 21, og vi har planlagt de næste møder i styregruppen i uge 24 og 26.

5. FORELØBIGE BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Som det fremgår af Rigsrevisionens beretning, er sikring af grundvandet mod pesticider et væsentligt og kompliceret forvaltningsområde. Forvaltningen omfatter regler i grundvandsdirektivet, pesticidforordningen og en række yderligere forordninger. Forvaltningen omfatter også regler i vandforsyningsloven, kemikalieloven og sprøjtejournalloven med tilhørende bekendtgørelser. Der er tale om en meget teknisk lovgivning, og forvaltningen af overvågning og dispensationer kræver en faglig, teknisk vurdering, som alene kan varetages af eksperter.

Rigsrevisionens beretning er fokuseret på overvågning af grundvandet, dispensationer til markedsføringstilladelse af plantebeskyttelsesmidler, som ikke har en ordinær markedsføringstilladelse, og på kontrol med anvendelsen af pesticider. Vores gennemgang er fokuseret på de samme forhold, og der er dermed ikke tale om en samlet gennemgang af hele området.

Rigsrevisionens beretning er fokuseret på, at der skal foreligge procedurebeskrivelser, som sikrer korrekt sagsbehandling, og som sikrer, at sagsbehandlingen dokumenteres. Beretningen er også fokuseret på, at der skal foreligge retningslinjer for, hvordan de enkelte sager skal vurderes. Det vil give øget sikkerhed for, at sagerne vurderes ensartet, at afgørelserne begrundes, og dermed også øget sikkerhed for en korrekt administration. Det vil også lette sagsbehandlingen. Det anførte er både relevant for overvågning, dispensationer og kontrol.

Miljøstyrelsen har inddelt Rigsrevisionens kritik i 4 emner/tiltag for overvågning og 10 emner/tiltag for dispensationer og kontrol, jf. Miljø- og Fødevarerministeriets oversigt af 18. februar 2020 (bilag 1). Vi har gennemgået Rigsrevisionens beretning, og vi vurderer, at disse emner/tiltag er relevante og dækkende for kritikken i beretningen.

Miljøstyrelsens tiltag imødekommer de fleste af kritikpunkterne i Rigsrevisionens beretning. Procedurebeskrivelserne sikrer ensartet sagsbehandling og dokumentation af faglige vurderinger. Retningslinjerne er generelt egnede til at sikre, at de relevante forhold inddrages i vurderingerne. Vi har i udkast til delrapporter stillet nogle spørgsmål til procedurebeskrivelserne og retningslinjerne. Nogle af spørgsmålene

er afklarende spørgsmål, og nogle af spørgsmålene opfordrer Miljøstyrelsen til mindre rettelser og præciseringer. Vi forventer, at de fleste af spørgsmålene vil være afklaret og gjort overflødige, når vi har modtaget alle Miljøstyrelsens supplerende oplysninger og præciseringer.

Vi har i udkast til delrapporter foreløbigt vurderet tiltagene i forhold til opfyldelsen af Rigsrevisionens kritik.

I udkast til delrapport om overvågning har vi undersøgt Miljøstyrelsens procedure for udvælgelse af pesticider til pesticidlisten i drikkevandsbekendtgørelsen med henblik på overvågning af grundvandet og den tilhørende retningslinje. Vi anbefaler, at retningslinjen for udvælgelse yderligere bør præciseres, så prioriteringen af udvælgelsen yderligere klargøres. Vi har tilsvarende undersøgt proceduren for udvælgelse af pesticider til GRUMO, og vi har anbefalet, at der sker yderligere præciseringer af, hvorledes udvælgelsen foretages.

Udkast til delrapport om dispensationer og kontrol er under behandling i styregruppen.

6. BILAG

Bilag 1 Miljø- og Fødevarerministeriets oversigt af 18. februar 2020